

Beletristica, sciintie, arte, viézia sociala, moda.

Pesta
Dominica
5/17 ian.

Va e si in fia-care domineca, cu portrete si
numerantii capeta doue tablouri pompöse.

Pretiul pentru Austria
ne ian. — jun. 4 fl. pentru to-
bou 80 gr.
Pentru Romania
pe ian. — jun. unu galbenu,
pentru tablou trei sfanti.

Nr.

1.

Cancelaria redactiunii
Strata lui Leopoldu Nr. 4,
a se adresă manuscristele și
banii de prenumeratiune.

Prenumeratiunile se
potu face la tóte pos-
tele.
Pentru Romania in
libriară, dloru Socetu
et comp. in Bucureşti.

Anulu
V
1869.

Macedo-Romanii.

Sunt in Dobrogi'a in Epiru, in Macedoni'a, in Tesali'a, o multime de români. Sê ne ocupâmu unu momentu de cultur'a loru. Sê ne ocupâmu macaru in foi, déca nu ne ocupâmu in faptu, si-i lasâmu prada elementelor slave si eline. Suntemu multi ca nisipulu marei. Suntemu mandri ca bradii. Dumnedieu ne-a destinat pentru mari lucruri; inse pré ne lasâmu pe oiste. Dara ce cauta fratii nostri peste Dunare? Imperatorele Aurelian i-a dusu in a. 274, candu a retrasu legiunile si o parte din cettiani, constituindu cu dinsii Daci'a Aureiana. Ei sunt acei ce formau anim'a imperiului Roman-Bulgaru sub Petru si Asanu. Ei au batutu in atate renduri pe Greci, Latini si Cruciatii. De dinsii tremurâ Bisantiulu nu o data. Statulu loru politicu cadiu cutropit in seculul XIV. de sabia lui Amuratu I. De atunci Romanii trans-danubieni, coplesiti de ginte ostila nativitatii loru, s'au deditu mai multu la viéta pacinica a comerciului si a pastoriei. Ei carii multi secoli in sîru nu se occupara de câtu de resbelu, totusi si-au pastrat moravurile si limb'a Latina, de si e amestecata cu o multime de cuvinte grece si turcesci. In scrisulu loru se servescu de Alfabetulu grecu, pe care, prin óresi-care modificari l'au adoptat dupa dialec-

tulu loru. Lumea-i cunosc sub nume de Valachi, Cuzovlahi, Morlaci, Maurovlachi, Tintiari, dara ei, in adeveru, se numescu totu Romani, si privescu ca o insulta candu li se dâ altu nume.

Macedo-Romanii locuescu muntii din vecinatatea isvóreloru Peneului, Ahelaului, Inahului si a Aasului, magurile inalte ale Pindului si Olimpului, munti cantati de poetii nostri, munti in giurulu cărorau stau asediate satele loru intocmai ca nisice cuiburi de vulturi. Câteva semintii dedate manufapturilor s'au asediati in orasie, altii s'au trasu in cotunuri pe unghiuile stanciloru. Pastorii sunt nomadi si vietuescu in tâberi cu familiele si turmele loru.

„ Acei dintre dinsii ce au caletoritu, dîce unu publicistu francesu, vorbescu mai multe limbi si au bibliotece cu indestule cărti francese si italiene. Ei au cele mai bune editiuni. a autorilor greci clasici. Caletoriulu invetiatu astă la dinsii totu felulu de ajutoru literariu.”

Dorere, că o mare parte din acesti frati ai nostri primescu o educatiune grecesca si adópta obiceiurile si opiniunile politice ale greciloru. Toti barbatii, neguigatorii, vorbescu grecesce, dara femeile nu voru sê invetie acést'a limba

¹⁾ Les Roumains de l'Anovalachie, par de Morangiér. Spicitorulu Moldo-romanu, fascior'a III, pag. I. Iasi 1841, Tipografia Albin'a Romana.

Parisului. Dintru inceputu nu erau, decâtua numă siepte omnibuse, tôte erau provediute câte cu optu siediuturi. Pretiulu de persona eră cinci sous, de unde si capetara si numele: „carosses de cinq sous.“ Fiecare caletoriu, carele voiá sê intre in omnibus, avea sê tinea in mana cinci sous, că-ci altcum nu eră primitu. Resultatulu a fostu colosalu. Perier — sór'a lui Pascal — scrisce catra Arnould de Pomponne urmatoriele: planulu a succesu intr'atât'a, incâtua omnibusele sunt incarnate de deminéti'a pana sér'a. Noi damele inca caletorim pe dinsele. Auneori dupa amedia-di astfelui de imbuldiéla este, incâtua abié poti ajunge pana la carutia.“ — In scurtu tempu se poteau vedé omnibuse mai pe tôte stradele Parisului, inse dupa unu restempu de unu anu a trebuitu sê dispara si celu din urma omnibus, spiritulu aristocraticu alu acelei epoce le nimici cu totulu. Unu mandatu regescu a opritu sê intre in omnibus pe toti acei-a, cari nu faceau parte din clasa civiloru. Acestu mandatu a spusu apriatu, că „soldatiloru, dîleriloru si servitoriloru“ nu li este concesu a se sui in omnibus. Astfelui venitulu a scadiutu pe dî ce mergea, intr'atât'a, incâtua si ovesulu pentru cai inca costă mai multu, decâtua erau banii incursi. In urma toti intreprindiatorii au abdîsu si omnibusele nu erau altu ce-va inaintea parisieniloru, decâtua unu obiectu de batjocura, si numai la inceputulu secului trecutu s'au inițiatu éra-si omnibuse in Paris. Acuma sunt omnibuse in tôte orasiele mai inpopulate, si dă multe ori se potu vedé in intr'insele caletorindu persóne, cari au si equipagile loru proprie.

△ (*Domnitorii, cari si-au pierdutu tierele.*) Credeau a nu fi fara interesu publicu a insfrâ aci numele acelor domnitori, cari in decursu de unu diumetate de secolu si-au perduto tierele loru intrege seu numai o parte din ele. Loculu primu lu-occupa Napoleonu I, carele la 1825 a incetatu de a mai domni. Ferdinandu VII. — dupa ce s'a restituitu guvernulu spaniolu sub domnirea sa — si perde tôte coloniele din Americ'a. Iturbide imperatulu Mesicului se detronédia la anulu 1824. Turci'a in 1830 perde pe Greci'a. Regele de Olandi'a perde Belgijulu. Carolu Brunswick la 1830 este alungatu. Russi'a perde Poloni'a intr'unu momentu. Don Miguel regele Portugaliei in 1833 este astrinsu a repasi. In 1848 cade Ludovicu Filipu; totu in acel'a-si anu abdice Ferdinand V. Austria perde Ungari'a. In 1859 incéta domnirea principelui de Moden'a, a principesei de Parm'a si ceea a marelui principe de Toscana. Totu in acestu anu dispare si domnitoriul de Haiti, Soulouque. La 1860 se alunga Franciscu II., regele de Neapolu, dupa doi ani Otto regele Greciei, éra la 1865 Cusa, domnitorulu romaniloru. Franciscu Iosifu I. perde Veneti'a in 1866. Totu in acestu anu si-perdu tronurile: principii de Nassau, Brunswick si Hessen. Totu pe acelu tempu Masimilianu imperatulu Mesicului si-perdu tronul si vieti'a sa. — De atunci si pana astă-di a domnuitu pace atâtua in Europ'a, cătu si in lumea cea nouă.

Gacitura de siacu. De Fr. Longinu.

raiul.	-rulu	-ti'a	-ri	Fé	-ra	vi	Asi
me.	d'in	Pe	Pe	-é	sâ	ra,	mó
gu	d'in	ei	-ti'a	Multu	-ge	-rosu	chiaru
ceriu	Peu	-ri	rasiu	-lei	le	me-o	-o
-ti'a	eu	le	me	ân	-bi	dá	-mo
-tru	in	-i	al	-lei...	us	Fa	si
flori	ti'a	se	-me	main,	-o	a	Asi
iosu.	ru	de	Fé	nu-i	ne,	-ca	ce

Se pote deslegă dupa saritur'a calului.

Deslegarea gaciturei de semne din nrulu 43:

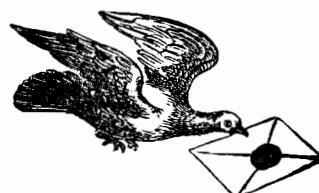
Intr'o séra recorósia,
Dup'o dulce dî de maiu,
Candu lunit'a luminósia
Resarea de preste plaiu
Si cu bland'a sa lumina-
Scapetá din noru in noru,
Me primblam in o gradina
Intre flori cu dulce doru.

Impregiuru-mi floricele
Cu colori se desmerdau
Trandafiri si viorele
Mii buchete resirau;
Er in drépt'a mi o fetitia
Flóre gingasia 'ntre flori
Toemai buna de lelitia.
Ca de dorulu ei sê mori.

Moise Tom'a.

Deslegare buna primiramu dela domnele si domisiórele: Mari'a Neagoie nasc. Valeanu, Anastasi'a Teodorescu nascuta Murgu, Veronica Peteanu nasc. Nemesiu; Laur'a Ionescu.

POST'A REDACTIUNII.

Dlui V. R. B. Novel'a a sositu dupa incheierea numerului. Multiamita si salutare.

Dsiorei E. C. Suprinderea placuta ne-a deoblegata multu.
Blasius dului St. P. Tramite-ni continuarea!

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Emericu Bartalits in Pest'a.